

V bohkovem kotu na Jurčičevini na Muljavi: literati Tugo Zaletel, Ivo Frbežar, Goran Gluvič, Željko Kozinc ter predstavnika občinske vlade Franc Ahlin in Bogi Pretnarjeva.

Pisateljsko popoldne na Muljavi

Bilo je 28. maja, ko je za mizo na vrtu pred domačijo pisatelja Josipa Jurčiča na Muljavi sedlo dekle z nenavadnim delovnim orodjem za te kraje – z mikrofonom. Novinarica Ingrid Kovač z Vala 202 za priljubljeno oddajo Nedeljski izlet.

Ali bo zaradi tega pogovora, ki je krenil v vseslovenski eter, etnološki in kulturni spomenik na Muljavi obiskalo kaj več turistov, prepustimo prihodnosti. Že tisto popoldne pa se je pred Jurčičevo domačijo zbrala kaj nenavadna družina: literati, novinarji, mladi glasbeniki in celo vodstvo grosupeljske vlade: predstavitev nove knjižne zbirke, Jurčičeva imenovane (in zato seveda na Jurčičevini tudi predstavljene), ki je izšla s pomočjo obrtne zadruga Magro in pod pokroviteljstvom grosupeljskega izvršnega sveta pri grosupeljski založbi Mondena. Štiri knjige te zbirke – dva romana, črtice in pesmi – so napisali štirje pisatelji, doma v Grosupljem (Goran Gluvič, Ivo Frbežar, Željko Kozinc) ali vsaj več let povezani z grosupeljskim literarnim klubom (Tugo Zaletel). Estetsko oblikovane knjige z očem zelo všečnimi ovitki nežnih barv so oblikovalski dosežek Iva Frbežarja, tiskala pa je prvi letnik Jurčičeve knjižne zbirke tiskarna Mišmaš iz Šmarja. V celoti torej občinski izdelek, ki po svoji kakovosti res lahko občino predstavlja daleč prek njenih meja.

In še z enim odkritjem je bilo povezano to popoldne na Jurčičevini: z odkritjem, da so mladi talenti grosupeljske glasbene šole, ki so s svojimi vložki popestrili branje odlomkov iz novih knjig, vse prej kot podeželski amaterji. Tina Rojko iz razreda prof. Matoša je presenetila s klarinetom, Martin Štibernik iz razreda prof. Sedejeve s harmoniko (fant obvlada kar celo vrsto instrumentov), Tomaž Boh in Jože Štrus iz razreda prof. Strele pa sta se predstavila kot uigran kitarski duo. Vse to je za uvod in zaključek objelo ubrano petje grosupeljskega okteta Mladika, ki pod vodstvom Tomaža Fortune združuje v glavnem študente (izšli so iz grosupeljskega moškega pevskega zbora, pa se morda ravno zaradi mladostnih ambicij v njegovem okviru niso mogli tako izraziti, kot bi želeli). Jurčičevina je bila za nastop mladih glasbenikov čudovit okvir in prav bi bilo, ko bi se našel denar, da bi taki popoldnevi postali še ena zlahka tradicija Muljave.

Krjavljeva kočja je radovednim očem skrila Tino Rojko, ki je še pred nastopom vneto vadila Debussyja.

Prihaja Tihotapec

Po pestri kulturni ponudbi v pomladnih mesecih se nam na Muljavi obeta še živahnije poletje. Marca so muljavski pevci in dobrepoljski godbeniki svečano počastili obletnico rojstva našega velikega pripovednika Josipa Jurčiča; V muhastem aprilu je pozornost mnogih pritegnil Jurijev sejem z razstavo izdelkov domače obrti in dobrot iz kmečke kuhinje. V pestrem kulturnem programu so sodelovali folkloristi iz Račne, domače pevke predice in pristrčni otroški pevski zbor OŠ Muljava. Maj je spet privabil v kraj ustvarjalce na likovno srečanje Ex tempore Muljava '91. Razstavo likovnih izdelkov učencev osnovnih šol občine Grosuplje in slik že priznanih umetnikov si boste lahko ogledovali do konca junija.

Letošnjo gledališko sezono na Muljavi odvarja 22. junija 1991 Mestno gledališče ljubljansko z Linhartovo veseligrjo Matiček se ženi. Muljavsko kulturno društvo pa zaradi velikega zanimanja letos ponavlja Jurčičevega Tihotapec. Ljudska igra Tihotapec nosi v sebi značilne elemente Jurčičevega pripovedništva: nesrečne usode ljudi – tihotapec Franc, ljudske posebneže – Frtnatek Tekmec, modrovanja kmetov v gostilni, dramatičnost. Zaradi krajše vsebine zgodbe je v igro vključenih še nekaj zgodb vojaka Pajka iz pripovedi »Spomini starega Slovenca«. Dramatizacija je zvesta Jurčičevi pripovedi in redosledu dogodkov v zgodbi. Delo je dramaturgiral in režiral Janez Eržen. Prizadevna in nadvse vztrajna ter uspešna gledališka skupina želi s predstavo razveseliti ljubitelje Jurčičeve pisane besede in gledališča na prostem. Premiera: 29. 6. 1991 ob 21. uri; ponovitve: 5. 7., 6. 7., 12. 7., 13. 7. vse ob 21. uri.

Torej, srečamo se spet na Muljavi!

TATJANA LAMPRET

Tradicija in sodobnost: muljavske pevke predice so na Jurijevem sejmu vzbudile pozornost starih in mladih.

GLEDALIŠKI LJUBITELJI V STAREM APNU

Ljudska igra na vasi še zmeraj zagotavlja uspeh

Povsem novo formirano Kulturno društvo Škocjan (staro ime za Staro Apno) se je odločilo oživiti kulturno življenje v teh krajih. Ta odločitev je padla ob obnovitvi našega Gasilskega doma, ki služi tudi za družbene in kulturne namene. Da pa bi se ta kulturni namen opravičil, je bilo potrebno uresničiti in opravičiti z neko dejavnostjo. Odločitev je padla, da se usmerimo v gledališko predstavo. Uprizorili smo Finžgarjevo igro »Razvalina življenja«.

Sam začetek in tudi organizacija projekta je padla na ramena Alojza Nučiča, ki je od vsega začetka pa vse do premiere skrbel za to, da bi se le naredila predstava, ki bi bila v ponos našemu kraju. Vse tegobe, ki so bile povezane s tem in vse probleme, ki so se navezovali s tem, je ob velikem odpovedovanju in skrbjo opravil zelo uspešno. Potrebno je bilo navezati stik z Zvezo kulturnih organizacij, zbrati ljudi in jih prepričati, da iz tega nekaj bo, opraviti še vrsto drugih opravil, da lahko vse skupaj steče v pravo smer.

Sicer pa zgodovina kulturnega življenja v naših krajih sega že v predvojni čas, ko je bila tu godba, ki ji daleč naokrog ni bilo para. Ukvarjali so se tudi z igrami. To je trajalo tja do 60-ih let, ko je kultura povsem zamrla. Sicer je pred dobrimi 10-imi leti Kulturno društvo

Škocijan tudi odigral dve igri, potem pa se je takratna generacija razpršila po belem nebu in do novega prebujanja je prišlo spomladi letos. Igro smo pripravljali pod budnim očesom naše režiserke Marjane Hočevar, ki jo je nam preskrbela Zveza kulturnih organizacij Grosuplje. Delo režiserke je bilo težavno, saj je morala začeti vse od začetka, ker nihče od igralcev še ni igral (razen Alojza Nučiča-glavnega igralca).

Imeli pa smo tudi veliko srečo, da imamo v naših krajih dr. Franceta Cegnarja, ki nam je pripravil enkratno sceno. Naj omenim, da je bil dr. France Cegnar že režiser in scenograf KD Škocjan, ko so tu pripravili dve igri pred 10-imi leti.

Na dan premiere 27. aprila je vladala med igralci velika vznemirjenost, kako bodo ljudje sprejeli predstavo in predvsem so se bali, kako bo z obiskom predstave. Petnajst minut pred predstavo pa je bilo že jasno, da bo naš »Gasilski dom« pretesen za vse, ki si želijo ogledati predstavo. Tudi repriza v nedeljo je bila obiskana v takem številu in zopet so se morali tisti, ki so bili prepozni, obrniti in oditi domov. Tak obisk je bil za vse igralce največje priznanje. Prav vsi igralci so bili nagrajeni s ploskanjem, ki je odmevalo še dolgo po predstavi. To pa je bilo tudi priznanje za našo režiserko in

našega scenografa. Vsi naši igralci (Alojz Nučič, Andreja, Jeršin, Janez Glavič, Damjana Virant, Jože Klavs, Andrej Adamič in Breda Kraljič) so pokazali, da se da s trdim delom in veliko voljo pripraviti lepo predstavo. Opravili smo tudi že prva gostovanja in ljudje so sprejeli igro zelo pristrčno.

Igra razvalina življenja letos praznuje jubilej (napisana je bila leta 1921), hkrati pa mineva tudi 120 let od rojstva F. S. Finžgarja. Ta igra posega po motivih, ki so bili značilni za tedanje čase (alkoholizem, socialne diferenciacije, nesrečni zakoni). Te značilnosti pa v velikem delu veljajo še danes in se bodo morda še okrepile; tako da igra odseva tudi aktualne razmere danes.

Igra je bila odigrana v domačem jeziku, kar ji daje še poseben čar.

Na koncu se moramo še enkrat zahvaliti Marjani Hočevar in dr. Francetu Cegnarju za strokovno pomoč, seveda pa se moramo zahvaliti tudi Zvezi kulturnih organizacij Grosuplje in predvsem strokovni delavki Tatjani Lampret za pomoč, ki smo jo nujno potrebovali za našo aktivnost.

Upamo, da bo sodelovanje potekalo tudi v prihodnje, saj bi bila velika škoda, če bi se tako ambiciozna skupina razbila že po prvi predstavi.

CVETOZAR MAROLT ml.

Notranost cerkvice na Kamnem vrhu že nekaj časa obnavljajo. Zanimiv je lesen strop, za stranskima oltarjema pa so odkrili še freske Janeza Ljubljanskega.

ČUDOVITO PRESENEČENJE

Za oltarjem so bile freske

Cerkvica Kamni vrh je eden kulturnih zakladov naših krajev, ki celo strokovnjakom spomeniškega varstva pripravi prijetna presenečenja: tako so

pri odstranjevanju lesenega stropa, ki ga je bilo treba obnoviti, odstranili tudi levi in desni oltar in za njima odkrili nepričakovane poslikave, očitno delo Janeza Ljubljanskega. Vsakršno obnovitveno delo pa je povezano z denarjem in tega je vedno premalo. Gospa Valentinčičeva z Regionalnega zavoda za spomeniško varstvo nam je ob svojem obisku pri grosupeljskem županu z žalostjo povedala, da so kljub obljubam iz zaklja republiških sredstev za obnovo izpadli vsi tisti naši kulturni spomeniki, ki niso izpolnjevali treh meril: da so za spomenike razglašeni, da imajo gradbeno dovoljenje in seveda tudi lokalno denarno soudeležbo.

Bilo pa bi krivično misliti, da grosupeljski občinski proračun v celoti pozablja na dolg do občinske kulturne dediščine. Za podružnično cerkev sv. Martina v Dragi je namenil 63 tisoč dinarjev. (»Ker je zemlja in pozno v jeseni, ko ne napravimo škode,« pravi ga. Valentinčičeva), za podružnično cer-

kev sv. Petra na Kamenem vrhu 145.500 dinarjev, za župniško cerkev Rojstva Matere Božje v Šmarju 196.500 dinarjev, za podružnično cerkev Marijinega vnebovzvetja na Muljavi 342.000 dinarjev, za podružnično cerkev sv. Petra in Pavla na SP. Slivnici 256.500 dinarjev, za podružnično cerkev sv. Martina v Velikem Mlačevem 64.000 dinarjev in za Tabor Cerovo 133.500 dinarjev. Tako bomo zavarovali in deloma obnovili vsaj najpomembnejše.

Blizu pa se že leto 1993, ko bomo proslavili 400. obletnico bitke pri Sisku, kjer je vitez Andrej Turjačan s kranjsko plemiško in kmečko vojsko premagal Turke in dal iz plašča zajetega turškega poveljnika Hasana paše sešiti mašniški plašč, ki je bil stoletja velika atrakcija zakristije v cerkvi sv. Ahaca na Gori nad Turjakom. Dobro bi bilo, ko bi se na to proslavo naš občinski proračun začel čim prej pripravljati, saj je priprava pomembnih kulturnih spomenikov na ta dogodek tudi del našega zgodovinskega dolga.

B. P.